

SLEZSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Když se v Opavě podíváte nahoru nad svou hlavu, zahlédnete mnoho podobných pohledů. Na špičkách domů a věžičkách jsou krásné ozdoby. Víte, kdo je vyrábí a jak se jim říká?

Pohled na špičky věžiček Hlásky a domu na nároží ul. Pekařské a Horního náměstí.

Kovaná ozdoba v podobě okřídleného čerta ukazujícího „dlouhý nos“ z věže domu na nároží ul. Pekařské a Mezi trhy.

2. polovina 19. století, železný plech

1. Víte, jak se takové ozdobě říká a proč? Co jí pohání k pohybu a k čemu slouží? V přesmyčce najdete název.

RÁVNĚT HOUORKEV

Proč se jí tak říká?

K čemu slouží?.....

Z jakého materiálu je vyrobena? LEŽOZE

2. Víte, kdo ji vyrábí a jak se jmenuje jeho profese, řemeslo? Doplňte:

K ___ Ř K _ _ _ _ _ Í

Již v antice těmto profesím byly připisovány magické síly. V hrdinských písních se vyskytují tyto osoby, které nejen oplývají fyzickou silou, ale navíc umí čarovat.

Již určitě víte, jak se tomuto řemeslu říká. A i dnes je tato profese stále živá, kováře můžete nalézt například na různých dobových jarmarcích a trzích, na hradech či zámcích. Avšak mají i své dílny.

3. Víte, jak se jim říká?

V dávných dobách byla tato místa zapsána do povědomí lidí jako strašidelná.

4. Jaké pomůcky, nástroje a nářadí jsou k tomuto řemeslu potřeba najdete v přesmyčkách:

DAKIOVLAN

ODKALVI

MHRA

ŠĚLKET

BAPČOHRÁ

ALTOPAK

AKPÁ

LUÍH

BKABA

SZPÁTUKA

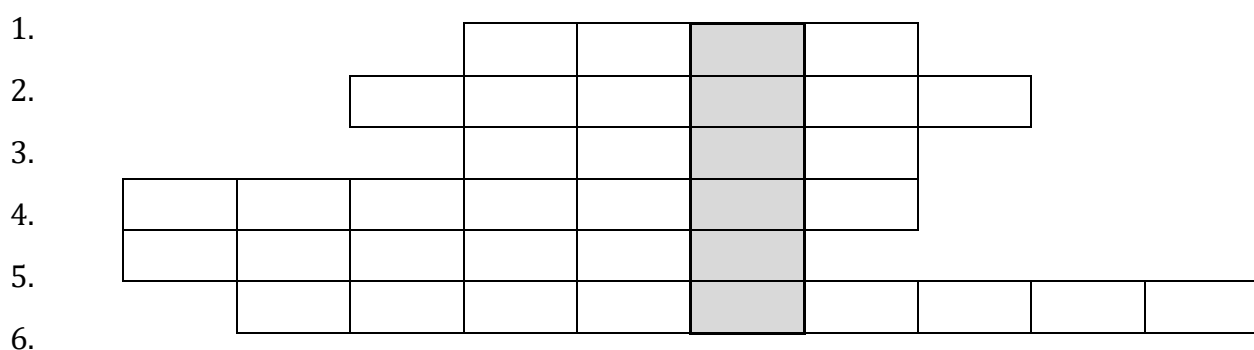
YDOMCHLAD

LOTKE

Kováři byli vždy váženými a nepostradatelnými osobami v každé vsi pro své rozmanité znalosti. Každý řemeslník a hospodář používal nástroje z jejich dílny. V kovárnách vznikají např. mříže, kříže na hřbitovní hroby, kotle, pánve, kosa a zbraně. Kovář byl však také zámečník, mechanik a umělec.

5. Říká se, že: „Kovář je silný jako.....“

Jeho označení naleznete po vylúštení tajenky:

1. Mohutné kovací kladivo poháněné vodní silou.
2. Materiál, s nímž kovář pracuje, které kuje, chemická značka Fe.
3. Živel, který pohání hamr a v němž se chladí výrobky, H₂O.
4. Pracovní nástroj, který má topůrko a špičku, tzv. nos.
5. Pracovní nástroj, kterým kovář drží výrobky v ohnivé výhni s dlouhou rukojetí.
6. Pomůcka, na které kovář kuje a opracovává výrobky.

6. Zkuste nakreslit jak vypadá kovadlina:

7. Je mnoho bohů – kovářů, na které můžete narazit téměř ve všech kulturách Evropy, Asie, Ameriky i Afriky. Znáte jména některých z nich? Zde jsou ti, kteří jsou zasvěceni kovářství a stali se jeho patrony (doplňte):

Řecký bůh H _____ S

Římský bůh V _____ S

Slovanský bůh S _____ G

Keltský bůh G _____ U

Finský bůh má jméno Ilmarinen, japonský duch ohně se jmenuje Kagutsuchi a v Latinské Americe mají Oguna, bojovníka a mocného ducha práce s kovem, boha železa.

Loučíme se s vámi krásnými kovanými mřížemi, které jsou u nás v muzeu vystaveny. Jde o dekorativní lunetové světlíkové mříže z demolovaných opavských měšťanských domů, které byly umístěny nad vraty. Pochází z 18. a 19. století a jsou vyrobeny z kovaného železa. Výplň tvoří plastické voluty s akanty a rozvilinami.

Těšíme se na vaši návštěvu u nás v muzeu.

Místo konání:

***Historická výstavní
budova***

Zdroj: ww.szm.cz, <https://cs.wikipedia.org>,